SN – 136

III Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS)
(2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Champūrāmāyanam – Aranyakāndam, Grammar and Translation

Time : 3 Hours   Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer in* ***Sanskrit/Kannada/English.***
2) Answer Questions ***I, VI*** *and* ***VII*** *in Sanskrit* ***only.***

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।   **(10×1=10)**
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :
Choose the correct answer :

1) यशस्तिलकचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?
अ) सोमदेवः आ) भोजः इ) भामहः ई) भासः

2) जनस्थानस्य अधीश्वरः कः ?
अ) वातापिः आ) दूषणः इ) खरः ई) रावणः

3) कुबेरेण शापग्रस्तः कः ?
अ) खरः आ) वातापिः इ) विराधः ई) दूषणः

4) रावणः सीतां कुत्र न्यक्षिपत् ?
अ) अशोकवने आ) पञ्चवट्यां इ) हिमालये ई) मैनाके

5) भोजराजस्य शैली का ?
अ) गौडी आ) वैदर्भी इ) मागधी ई) पाञ्चाली

6) नलचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?
अ) भोजः आ) भासः इ) त्रिविक्रमभट्टः ई) बाणः

7) शरभङ्गः कः ?
अ) नागः आ) राक्षसः इ) मुनिः ई) गन्धर्वः

8) दशग्रीवः इति कस्य नाम ?
अ) कबन्धस्य आ) रावणस्य इ) खरस्य ई) दूषणस्य

9) कुम्भयोनिः कः ?
अ) गौतमः आ) भरद्वाजः इ) अगस्त्यः ई) विश्वामित्रः

10) सौमित्रिः कः ?
अ) लक्ष्मणः आ) रामः इ) भीमः ई) कृष्णः

P.T.O.

II. द्वयो: प्रश्नयो: प्रबन्धं लिखत । (2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** questions :

1) ''प्रमुखपञ्चचम्पूकाव्यानि'' ।

''ಪ್ರಮುಖ ಪಂಚ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳು''.

Five major champukavyas.

2) भोजराजस्य जीवन काल कृतय: ।

ಭೋಜರಾಜನ ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of Bhoja Raja.

3) ''अगस्त्य महर्षि:''

''ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿ:''

"Agasthya Maharshi".

III. a) द्वयो: श्लोकयो: अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (2×4=8)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** shlokas.

1) प्रविश्य विपिनं महत्तदनुमैथिलीवल्लभौ
महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छवि:।
निशाचरदवानलप्रशमनं विधातं शरै–
श्चचार सशरासन: सुरपथे तडित्वानिव ।।

2) यत्र कान्ता न पश्यन्ति क्लान्ता विरहवह्निना ।
निशावसानवेलां च वेलां च व्यसनाम्बुधे:।।

3) तस्मिन्महापथधिया वदनं विगाह्य
निर्गन्तुमक्षमतया जठरे लुठद्भि: ।
वन्यैर्गजैरजगरा: पिशिताशनेभ्यो
वातापिदानवदशामुपदेशयन्ति ।।

4) अशोकवनिका लेभे राक्षसीपरिवेष्टिताम् ।
सीतां मारुतिबालाग्निस्तम्भनार्हामिवौषधिम् ।।

b) गद्यभागम् अनुवदत । (1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ :

Translate the passage :

ततस्तीक्ष्णतर प्रहरणगवाक्षितवक्षसा रक्षसा न परित्यक्तेषु प्राणेषु पुराक्रमाविषय पराक्रमायां प्राक्रमेतामेतौ तदङ्गगलितरुधिरधारासेकेन खननक्षमायां काननक्षमायां राक्षसशवोचितम वटमतिविशङ्कटमुत्पादयितुम् ।

अथवा

ततो निकृत्तशिरसि त्रिशिरसि विस्रगन्धिना शरीरस्रुतवासास्रोतसाप्रेत्यापि क्रियमाणा श्रमदूषणो दूषणे च रोषभीषणवीक्षणखर: खरो राघवमाहवायाह्वयत ।

तत्र विपश्चिद्भिरप्यनिश्चीयमानजयापजयमनिमेषैरप्यनुसन्धीयमानशरसन्धानमोक्षमभदूभूतपूर्वं द्वन्द्वयुद्धम् ।

IV. द्वयो: वाक्ययो: ससंदर्भं विवृणुत । (2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** sentences :

1) नियतमेव विराधविरोधिनां हृदयशूलमपि त्रिदिवौकसाम् ।
2) कुम्भजन्मानं भगवन्तमगस्त्यमपश्यत्।
3) देवालयादिव निरस्तजनादलर्क: ।
4) त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता ।

V. द्वयो: लघु टिप्पणी लिखत । (2×2½=5)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

1) लक्ष्मण: ।
2) चम्पूलक्षणं ।
3) खर: ।
4) जटायु: ।

VI. a) संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत । दोषान् परिहरत (**पञ्चानां एव**) । (5×1=5)

1) देवं स्वस्ति ।

2) बाल: पाठं पठन्ति ।

3) शिव: सह पार्वती कैलासं गता ।

4) चोरेण भीत: ।

5) रामं नम: ।

6) अलं विस्तार: ।

7) एषा बालक: ।

8) विष्णु: वैकुण्ठे अधिवसति ।

b) संस्कृते वाक्यं रचयत (**पञ्चानां एव**) : (5×1=5)

अ) लिखति

आ) गत्वा

इ) गीर्वाणी

ई) पत्रं

उ) यूयं

ऊ) साकं

ऋ) संवाद:

ए) योग:।

VII. संस्कृत भाषायां अनुवदत : 5

ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬನು ತುಂಬು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಳೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಗೆಂದ – "ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ, ಆದರೂ ಏಕೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆ? ಏಕೆ ಬಹು ಸಮಯದಿಂದಲೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ ?" ಹುಡುಗನು ಉತ್ತರಿಸಿದ – "ಮಹನೀಯರೆ, ಈ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆನು, ಅನಂತರ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುವೆನು".

An old man saw a young boy standing by the side of a swift stream. "Good boy", said he, "What is the cause of your sadness ? Why have you been looking at the stream so long with so much interest" ? The boy said – "Sir, I shall stand here until the water current has completely stopped and then go without wetting my feet".